

جمهوری اسلامی ایران

Islamic Republic of Iran

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

Institute of Standards and Industrial Research of Iran

استاندارد ملی ایران

۱۵۶۸

تجدید نظر اول

تیر ماه ۱۳۸۰

ISIRI

1568

1st. revision

JULY. 200

البسه زیر مردانه - ویژگیها

Specifications of men's underwears

نشانی مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران: کرج - شهر صنعتی، صندوق

پستی ۳۱۵۸۵-۱۶۳

دفتر مرکزی: تهران - بالاتراز میدان ولی عصر، کوچه شهید شهامتی، پلاک ۱۴

صندوق پستی ۱۴۱۵۵-۶۱۳۹

تلفن مؤسسه در کرج: ۰۲۶۱-۲۸۶۰۳۱-۸

تلفن مؤسسه در تهران: ۰۲۶۱-۲۸۸۱۱۴-۹

دورنگار: کرج ۰۲۶۱-۲۸۸۱۱۴ تهران ۰۲۱-۸۸۰۲۲۷۶

بخش فروش - تلفن: ۰۲۶۱-۲۸۷۰۴۵ دورنگار: ۰۲۶۱-۲۸۸۷۰۴۵

پیام نگار: ISIRI.INFOC@NEDA.NET

بها: ۱۰۰۰ ریال

Headquarter: Institute of Standards and Industrial Research of IRAN

P.O.Box 31585-163 Karaj - IRAN

Central office: NO.14, Shahid Shahamati St., Valiasr Ave. Tehran

P.O.Box: 14155-6139

Tel.(Karaj): 0098 261 286031-8

Tel.(Tehran): 0098 21 8909308-9

Fax(Karaj): 0098 261 288114

Fax(Tehran): 0098 21 8802276

Email: ISIRI.INFOC@NEDA.NET

Price: 1000 Rls

کمیسیون استاندارد البسه زیر مردانه - ویژگی‌ها
(تجدید نظر)

رئیس

سیفی اعلاء، مسعود
(لیسانس حقوق)

سمت یا نمایندگی

اتحادیه صادرکنندگان صنایع نساجی

اعضا

ابوئی مهریزی، حسین
(فوق لیسانس مهندسی صنایع)

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

اطلسی، شهلا
(لیسانس فیزیک)

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

جدیری، محمد حسین
(دیپلم)

شرکت تولیدی ترمه

خوشرو، نعمت
(دیپلم)

نمایندگی بخش البسه زیر

داناپی، محمد
(مهندس نساجی)

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

فرشاد، حسین
(فوق دیپلم نساجی)

اداره کل صنایع نساجی - وزارت صنایع

کمالی مقدم، صدرالدین
(دیپلم)

شرکت تولیدی فورمن بافت

آشنایی با مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب قانون، تنها مرجع رسمی کشور است که عهده‌دار وظیفه تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) می‌باشد.

تدوین استاندارد در رشته‌های مختلف توسط کمیسیون‌های فنی مرکب از کارشناسان مؤسسه، صاحب‌نظران مراکز و مؤسسات علمی، پژوهشی، تولیدی و اقتصادی آگاه و مرتبط با موضوع صورت می‌گیرد. سعی بر این است که استانداردهای ملی، در جهت مطلوبیت‌ها و مصالح ملی و با توجه به شرایط تولیدی، فنی و فن‌آوری حاصل از مشارکت آگاهانه و منصفانه صاحبان حق و نفع شامل: تولیدکنندگان، مصرف‌کنندگان، بازرگانان، مراکز علمی و تخصصی و نهادها و سازمان‌های دولتی باشد. پیش‌نویس استانداردهای ملی جهت نظرخواهی برای مراجع ذینفع و اعضای کمیسیون‌های فنی مربوط ارسال می‌شود و پس از دریافت نظرات و پیشنهادها در کمیته ملی مرتبط با آن رشته طرح و در صورت تصویب به عنوان استاندارد ملی (رسمی) چاپ و منتشر می‌شود.

پیش‌نویس استانداردهایی که توسط مؤسسات و سازمان‌های علاقمند و ذیصلاح و با رعایت ضوابط تعیین شده تهیه می‌شود نیز پس از طرح و بررسی در کمیته ملی مربوط و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی چاپ و منتشر می‌گردد. بدین ترتیب استانداردهایی ملی تلقی می‌شود که بر اساس مفاد مندرج در استاندارد ملی شماره ۱۵۱ تدوین و در کمیته ملی مربوط که توسط مؤسسه تشکیل می‌گردد به تصویب رسیده باشد.

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران از اعضای اصلی سازمان بین‌المللی استاندارد می‌باشد که در تدوین استانداردهای ملی ضمن توجه به شرایط کلی و نیازمندی‌های خاص کشور، از آخرین پیشرفت‌های علمی، فنی و صنعتی جهان و استانداردهای بین‌المللی استفاده می‌نماید. مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران می‌تواند با رعایت موازین پیش‌بینی شده در قانون به منظور حمایت از مصرف‌کنندگان، حفظ سلامت و ایمنی فردی و عمومی، حصول اطمینان از کیفیت محصولات و ملاحظات زیست‌محیطی و اقتصادی، اجرای بعضی از استانداردها را با تصویب شورای عالی استاندارد اجباری نماید. مؤسسه می‌تواند به منظور حفظ بازارهای بین‌المللی برای محصولات کشور، اجرای استاندارد کالاهای صادراتی و درجه‌بندی آن را اجباری نماید.

همچنین به منظور اطمینان بخشیدن به استفاده‌کنندگان از خدمات سازمان‌ها و مؤسسات فعال در زمینه مشاوره، آموزش، بازرسی، ممیزی و گواهی‌کنندگان سیستم‌های مدیریت کیفیت و مدیریت زیست‌محیطی، آزمایشگاه‌ها و کالیبره‌کنندگان وسایل سنجش، مؤسسه استاندارد اینگونه سازمان‌ها و مؤسسات را براساس ضوابط نظام تأیید صلاحیت ایران مورد ارزیابی قرار داده و در صورت احراز شرایط لازم، گواهی‌نامه تأیید صلاحیت به آنها اعطا نموده و بر عملکرد آنها نظارت می‌نماید. ترویج سیستم بین‌المللی یکاها، کالیبراسیون وسایل سنجش، تعیین عیار فلزات گرانبها و انجام تحقیقات کاربردی برای ارتقای سطح استانداردهای ملی از دیگر وظایف این مؤسسه می‌باشد.

پیشگفتار

استاندارد البسه زیر مردانه - ویژگی‌ها نخستین بار در سال ۱۳۵۶ تهیه شد. این استاندارد بر اساس پیشنهاد های رسیده و بررسی و تأیید کمیسیون‌های مربوطه برای اولین بار مورد تجدیدنظر قرار گرفت و در هشتاد و دومین جلسه کمیته ملی استاندارد نساجی مورخ ۷۹/۱۰/۲۱ تصویب شد. اینک این استاندارد به استناد بند ۱ ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران مصوب بهمن ماه سال ۱۳۷۱ بعنوان استاندارد ملی ایران منتشر می‌شود. برای حفظ همگامی و هماهنگی با تحولات و پیشرفتهای ملی و جهانی در زمینه صنایع، علوم و خدمات استانداردهای ملی ایران در مواقع لزوم تجدید نظر خواهد شد و هرگونه پیشنهادی که برای اصلاح و تکمیل این استاندارد ارائه شود در تجدیدنظر بعدی مورد توجه قرار خواهد گرفت. بنابراین برای مراجعه به استانداردهای ملی ایران باید همواره از آخرین تجدیدنظر آنها استفاده کرد. در تهیه و تجدیدنظر این استاندارد سعی شده است که ضمن توجه به شرایط موجود و نیازهای جامعه، در حد امکان بین این استاندارد و استانداردهای بین‌المللی و استاندارد ملی کشورهای صنعتی و پیشرفته هماهنگی ایجاد شود.

منابع و مأخذی که برای تهیه این استاندارد به کار رفته به شرح زیر است:

آزمایشات انجام شده در آزمایشگاه نساجی مؤسسه استاندارد

کمالی مقدم ، میرحسین
(دیپلم)

شرکت تولیدی فوون بافت

نیک نقش ، دادی
(فوق دیپلم)

شرکت استارلایت

شیر

زرگریان، مریم
(لیسانس شیمی کاربردی)

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

البسه زیر مردانه - ویژگی‌ها

(تجدید نظر)

۱ هدف و دامنه کاربرد

- ۱-۱ هدف از تدوین این استاندارد، تعیین ویژگیها، بسته بندی، نشانه گذاری و نمونه برداری البسه زیر مردانه با بافت حلقوی پودی و جنس صد در صد پنبه می باشد.
- ۲-۱ این استاندارد شامل البسه‌ای است که کلیه عملیات تکمیلی بر روی آنها انجام شده و آماده عرضه به بازار می باشد.
- ۳-۱ این استاندارد ویژگی‌های مربوط به عملیات رنگرزی، نوع تکمیل و طرح پارچه را در بر نمی گیرد.

۲ مراجع الزامی

مدارک الزامی زیر حاوی مقرراتی است که در متن این استاندارد به آنها ارجاع داده شده است. بدین ترتیب آن مقررات جزئی از این استاندارد منسوب می شود. در مورد مراجع دارای تاریخ چاپ و / یا تجدید نظر، اصلاحیه‌ها و تجدیدنظرهای بعدی این مدارک مورد نظر نیست. معهذاً بهتر است کاربران ذی نفع این استاندارد، امکان کاربرد آخرین اصلاحیه‌ها و تجدیدنظرهای مدارک الزامی را مورد بررسی قرار دهند. در مورد مراجع بدون تاریخ چاپ و / یا تجدید نظر، آخرین چاپ و یا تجدید نظر آن مدارک الزامی ارجاع داده شده مورد نظر است.

استفاده از مراجع زیر برای کاربرد این استاندارد الزامی است :

استاندارد ملی ایران ۲۰۵ : سال ۱۳۵۳ ثبات رنگ کالاهای نساجی - روش تعیین ثبات رنگ در مقابل نور، نور روز.

استاندارد ملی ایران ۴۰۸۴ : سال ۱۳۷۵ روش ثبات رنگ در مقابل نور مصنوعی - لامپ قوس گزنون

- استاندارد ملی ایران ۱۸۹ : سال ۱۳۵۵ ثبات رنگ کالاهای نساجی - روش تعیین ثبات رنگ در برابر شستشو با دست.
- استاندارد ملی ایران ۲۰۴ : سال ۱۳۶۷ روش تعیین ثبات رنگ کالای نساجی در مقابل مالش.
- استاندارد ملی ایران ۱۷۶ : سال ۱۳۶۷ روش تعیین ثبات رنگ کالای نساجی در مقابل عرق بدن.
- استاندارد ملی ایران ۲۵۰ : سال ۱۳۶۷ روش تعیین ثبات رنگ در مقابل فشار داغ (اتو).
- استاندارد ملی ایران ۱۲۴۲ : سال ۱۳۵۳ روش تعیین تغییرات ابعاد پارچه بعد از غوطه وری در آب سرد.
- استاندارد ملی ایران ۹۳۳ : سال ۱۳۷۹ برچسبهای راهنمایی و توضیح دهنده برای البسه.
- استاندارد ملی ایران ۱۹۵۱ : سال ۱۳۵۶ روش اندازه گیری pH محلول مستخرجه از الباف.
- استاندارد ملی ایران ۲۸ : سال ۱۳۶۶ روش اندازه گیری چگالی خطی (نمره) نخ به صورت کلاف.
- استاندارد ملی ایران ۲۲۶۴ : سال ۱۳۷۹ ویژگیهای نوارهای قابل ارتجاع (کش)

۳ اصطلاحات و تعاریف

در این استاندارد اصطلاحات و / یا واژه‌ها با تعاریف زیر به کار می‌رود:

۱-۳ پارچه حلقوی بودی

عبارت است از پارچه‌ای که به وسیله ماشین گردباف و از بهم پیوستن حلقه‌هایی که به وسیله سوزنهای بافت تشکیل می‌شود، تهیه می‌گردد. کشش اینگونه پارچه‌ها در جهت عرضی بیشتر از جهت طولی بوده و نخ بافت به آسانی از انتهای بافت پارچه باز، و جدا می‌گردد.

۲-۳ به

به کالاهایی گفته می شود که هم جنس، هم نوع و هم اندازه باشد. (خواص یکسان شیمیایی، فیزیکی و ظاهری داشته باشد).

۴ ویژگی ها

۱-۴ ثبات رنگ

درجه تغییر رنگ و لکه گذاری پارچه در برابر عوامل مختلف طبیعی، مکانیکی و شیمیایی باید مطابق با جدول شماره ۱ باشد.

جدول شماره ۱- درجه تغییر رنگ پارچه در برابر عوامل مختلف

عوامل مختلف	حداقل درجه تغییر رنگ	حداقل درجه لکه گذاری	روش آزمون شماره استاندارد
نور	۵	-	۲۰۵
شستشو	۴	۴	۱۸۹
عرق بدن (اسیدی و قلیایی)	۴	۲	۱۷۶
مالش خشک	-	۴	۲۰۴
مالش مرطوب	-	۴	۲۰۴
فشار گرم با اطوی مرطوب	۴	۴	۲۵۰
فشار گرم با اطوی خشک	۴	۴	۲۵۰

۲-۴ میزان تغییر ابعاد پس از شستشو در آب در جهت طول و عرض باید حداکثر $3 \pm$ درصد باشد. (روش آزمون طبق استاندارد ملی ایران به شماره ۱۲۴۲).

۳-۴ اندازه pH محلول مستخرجه از پارچه باید ۶ تا ۸ باشد. (روش آزمون طبق استاندارد ملی ایران به شماره ۱۹۵۱)

۴-۴ وزن متر مربع پارچه البسه بستگی به توافق سفارش دهنده و تولیدکننده دارد. حد

رواداری وزن متر مربع پارچه نسبت به میزان اظهار شده باید حداکثر $\pm 3\%$ درصد باشد.

۵-۴ اندازه البسه

اندازه البسه با توجه به نوع مدل، باید مطابق با جداول شماره ۲ و ۳ باشد. اندازه‌های داده شده در جداول بر حسب سانتی متر بوده و حد رواداری جهت مقادیر داده شده در جداول، باید ± 1 سانتی متر باشد.

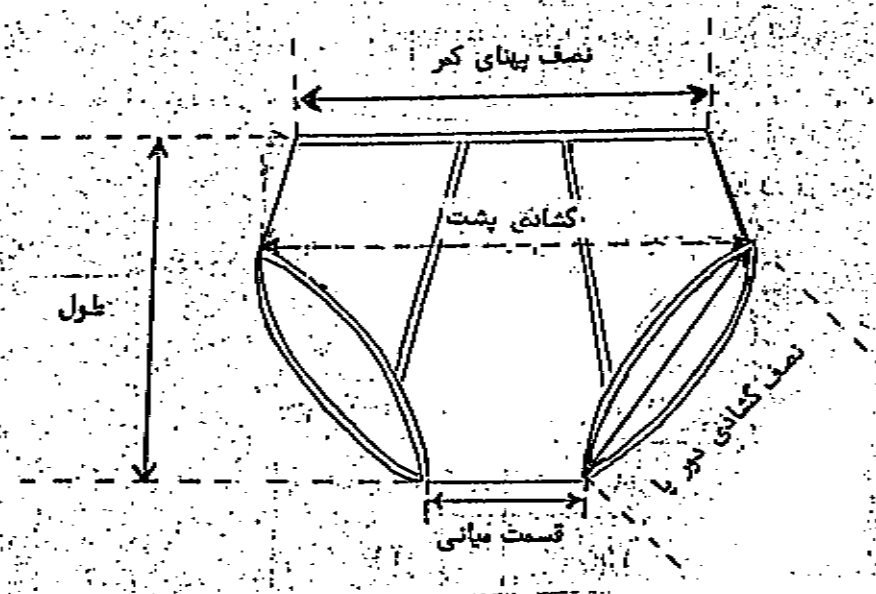
جدول ۲- اندازه البسه زیر مردانه (اسلیپ) (برحسب سانتی متر)

اندازه لباس	طول	نصف پهنای کمر	نصف گشادی دورپا	اندازه قسمت میانی
خیلی کوچک (XS)	۲۰	۲۲	۱۸	۸
کوچک (S)	۲۲	۲۳	۲۱	۸
متوسط (M)	۲۵	۲۶	۲۲	۹
بزرگ (L)	۲۶	۲۸	۲۲	۹
خیلی بزرگ (XL)	۳۰	۳۲	۲۳	۱۱
بسیار بزرگ (XXL)	۳۱	۳۴	۲۳	۱۱

جدول ۲- اندازه البسه زیر مردانه (بادار) (برحسب سانتی متر)

اندازه لباس	طول	نصف پهنای کمر	پهنای باسن	نصف گشادی دمپا
متوسط (M)	۳۴	۲۸	۴۲	۱۸
بزرگ (L)	۳۵	۳۰	۴۴	۲۰
خیلی بزرگ (XL)	۳۵	۳۲	۴۵	۲۲
بسیار بزرگ (XXL)	۳۵	۳۴	۴۶	۲۴

یادآوری - جهت اندازه‌گیری ابعاد البسه، نمونه‌ها باید بر روی سطح صاف قرار گیرند و اندازه‌گیری بدون اعمال کشش و در حالت معمولی انجام گیرد. شکل شماره ۱ قسمت‌های مختلف لباس را نشان می‌دهد.

شکل شماره ۱- نمای قسمت‌های مختلف لباس زیر مردانه

- ۷-۴ قسمت میانی البسه از سمت داخل باید دارای آستر پنبه‌ای سفید و یا هم‌رنگ البسه باشد و درز آستر باید حتماً از سمت داخل دوخته شود.
- ۸-۴ تفاوت اندازه کشادی دور پا در یک نمونه نباید بیش از ۰/۵ سانتی متر باشد.
- ۹-۴ **دوخت البسه**
- ۱-۹-۴ در صورتیکه جهت دوخت البسه از نخ رنگی استفاده شده است، میزان ثبات رنگ آن باید مطابق با جدول شماره ۱ باشد.
- ۲-۹-۴ حداقل تعداد بخیه‌های دوخت اصلی باید در هر سانتی متر ۴ عدد باشد.
- ۳-۹-۴ درزها باید طوری دوخته شود که جمع شدگی در محل دوخت ایجاد نشود و لبه درزها باید سردوزی شود و دوخت آن طوری باشد که در موقع کشش شکافته نشود. همچنین ابتدا و انتهای درزها باید سرقایمی شود (منظور از سرقایمی تکرار بخیه‌ها در انتهای دوخت است).
- ۱۰-۴ **کش مورد مصرف در البسه**
- ۱-۱۰-۴ ویژگی‌های کش مورد مصرف در البسه باید مطابق با استاندارد ملی ایران به شماره ۲۲۶۴ باشد.

- ۲-۱۰-۴ بر اساس توافق بین سفارش دهنده و تولیدکننده، شورت باید دارای کش پهن و یا کش لیفه‌ای باشد.
- ۳-۱۰-۴ حداقل تعداد رشته‌های کش در عرض کش لیفه‌ای، باید ۵ باشد.
- ۴-۱۰-۴ در صورتیکه از کش رنگی استفاده شده است، ثبات رنگ آن باید مطابق با جدول شماره ۱ باشد.
- ۵-۱۰-۴ دو سر کش باید رویهم گذاشته شده و با ماشین کش دوز به صورت زیگزاگ دوخته شود.

۵ عیوب غیر مجاز

در موقع بازرسی و آزمونهای چشمی البسه باید عاری از عیوبی به شرح زیر باشد:

- ۱-۵ سوراخ و دانه در رفتگی
- ۲-۵ رگه رگه بودن لباس
- ۳-۵ فیچی خوردگی
- ۴-۵ وجود لکه روی لباس
- ۵-۵ بریدگی، سوختگی و هرگونه ضایعات دیگر
- ۶-۵ نامساوی بودن نواحی مشابه البسه هم اندازه (مانند دور کمر، قد، ...). در یک بهر
- ۷-۵ هم وزن نبودن بعضی از کالاهای هم اندازه (هم سایز) در یک بهر (حد رواداری مجاز $\pm 3\%$ درصد وزنی است که مورد قرارداد می‌باشد).
- ۸-۵ عدم استفاده از آستر در لایه میانی

۶ نمونه برداری

جهت انجام آزمون از هر بهر طبق جدول شماره ۴ نمونه برداری انجام می‌گیرد.

جدول شماره ۴- نمونه برداری

برای آزمون‌های فنی		برای آزمون‌های نظری		تعداد در
تعداد عیوب مجاز	تعداد آزمون	تعداد عیوب مجاز	تعداد آزمون	کارت‌های یک بهر کالا
۰	۲	۰	۱۰	کمتر از ۵۰
۰	۲	۱	۲۰	۵۱-۱۰۰
۰	۲	۲	۳۰	۱۰۱-۲۰۰
۰	۳	۳	۴۰	۲۰۱-۳۰۰
۰	۵	۳	۵۰	۳۰۱-۵۰۰
۰	۷	۴	۷۰	۵۰۱-۸۰۰
۰	۱۰	۶	۱۱۰	۸۰۱-۱۳۰۰
۱	۱۵	۸	۱۵۰	۱۳۰۱-۳۲۰۰
۲	۳۰	۱۱	۲۲۰	۳۲۰۱ و بیشتر

۷ بسته بندی

۱-۷ البسه باید در لفافی از جنس پلی اتیلن یا سلوفان قرار گیرد.

۸ نشانه گذاری

۱-۸ نشانه گذاری روی البسه

۱-۱-۸ برچسب البسه باید به شرح زیر و به صورت دائمی بر لباس دوخته شود و حاوی

اطلاعات زیر باشد:

۱-۱-۱-۸ اندازه

۲-۱-۱-۸ جنس (صد در صد پنبه)

- ۳-۱-۱-۸ علامت تجارتي يا نام کارخانه توليدکننده
- ۴-۱-۱-۸ علائم راهنمای نگهداری البسه
- یادآوری - علائم راهنمای نگهداری البسه باید مطابق با استاندارد ملی ایران به شماره ۹۳۳ باشد.
- ۵-۱-۱-۸ نام کشور سازنده (در مورد واردات و تولیدات داخلی) و در مورد صادرات طبق توافق خریدار و فروشنده.
- ۶-۱-۱-۸ سایر نشانه‌های مورد نیاز
- ۲-۸ نشانه گذاری روی البسه
- ۱-۲-۸ اطلاعات زیر باید بر روی بسته بندی البسه قید گردد:
- ۱-۱-۲-۸ اندازه (سایز) البسه
- ۲-۱-۲-۸ جنس البسه (صد در صد پنبه)
- ۳-۱-۲-۸ علامت تجارتي و يا نام کارخانه توليدکننده
- ۴-۱-۲-۸ نام کشور سازنده (در مورد واردات و تولیدات داخلی) و در مورد صادرات طبق توافق خریدار و فروشنده
- ۵-۱-۲-۸ سایر نشانه‌های مورد نیاز
- ۳-۸ نشانه گذاری روی کارت
- ۱-۳-۸ اطلاعات زیر باید بر روی هر کارت و يا عدل قید گردد:
- ۱-۱-۳-۸ تعداد
- ۲-۱-۳-۸ نوع جنس (صد در صد پنبه)
- ۳-۱-۳-۸ شماره رنگ يا طرح
- ۴-۱-۳-۸ وزن ناخالص
- ۵-۱-۳-۸ وزن خالص
- ۶-۱-۳-۸ نشانه چتر
- ۷-۱-۳-۸ نشانه قلاب که بر روی آن ضربدر کشیده شده باشد.